

Denarni trg – varčevanje prebivalstva

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 1/2004

str. 7

Prihranki prebivalstva v bankah	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realne stopnje rasti, v %	
	31. XII 2002	30. XI 2003	30. XI 03/31. X 03	30. XI 03/30. XI 02
Celotni prihranki, skupaj	1,978.3	2,108.5	0.2	5.5
Tolarski prihranki, skupaj	1,159.7	1,268.6	0.3	7.3
Vpogledne vloge	403.0	453.4	1.0	6.1
Kratkoročne vloge	550.4	601.1	0.3	9.1
Dolgoročne vloge	205.9	213.7	-0.9	4.6
Devizni prihranki, skupaj	818.6	839.9	0.1	3.3
Kratkoročne in vpogledne vloge	721.8	759.7	0.2	6.1
Dolgoročne vloge	96.8	80.2	-1.4	-17.5

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR.

Tudi v novembru 2003 se je nadaljevala izjemno nizka rast prihrankov prebivalstva v bankah, ki so v prvih enajstih mesecih lani realno porasli le za 3.6%, kar je za 1.5 odstotne točke manj kot v istem obdobju leta 2002. Še najbolj se krepijo vpogledne vloge, medtem ko dolgoročne zaradi vse nižjih obrestnih mer upadajo. **Neto tokovi tolarskih in deviznih vlog** so v prvih enajstih mesecih leta 2003 znašali 77.2 mrd SIT in so bili realno za 33.9% nižji kot v istem obdobju leta 2002. Če bi iz celotnih neto tokov izločili tolarske vpogledne vloge, ki običajno niso namenjene varčevanju, bi neto prilivi v domače banke znašali le 30.8 mrd SIT, kar je najmanj po letu 1992.

Vzajemni skladi so v zadnjem četrtletju lani zabeležili kar slabo polovico od 25.9 mrd SIT prilivov v celem letu, a so vseeno za 6.4% zaostali za neto prilivi iz leta 2002, v decembru pa so beležili najvišje mesečne neto prilive doslej, in sicer v višini 4.8 mrd SIT. Vrednost premoženja v vzajemnih skladih je konec leta 2003 znašala že 92.8 mrd SIT in je bila realno za 67.6% višja kot konec leta 2002, kar je tako posledica rasti tečajev na Ljubljanski borzi (veliko večino naložb vzajemnih skladov še vedno predstavljajo domači vrednostni papirji), kot tudi novih prilivov (gl. tudi str. 9). Njihova tehtana (glede na velikost sklada) povprečna medletna donosnost pa je bila 16.8-odstotna oziroma za 35.9 odstotne točke nižja kot leto prej, razpon donosov posameznih skladov je bil med 9.8% in 23.6% (leta 2002 pa med 12.3% in 60.5%).

Tolarski prihranki prebivalstva v bankah so v enajstih mesecih lani realno porasli le za 4.6%, kar je najnižja rast doslej in za 5.2 odstotne točke zaostaja za rastjo v istem obdobju leta 2002. Kljub rednim mesečnim prilivom iz naslova NSVS, ki so v enajstih mesecih lani znašali 20.3 mrd SIT, pa so dolgoročne tolarske vloge v tem obdobju realno upadle za 0.7%. **Neto prilivi tolarskih vlog** so v tem obdobju znašali 62.1 mrd SIT in so bili realno za 48.9% nižji kot leto prej.

Realni obseg deviznega varčevanja je v prvih enajstih mesecih lani zaradi 5-odstotne realne rasti kratkoročnih vlog porasel za 2.4%, medtem ko je v istem obdobju leta 2002 ostal nespremenjen. **Neto prilivi** so znašali 15.1 mrd SIT, kar predstavlja 19.5% vseh prilivov vlog prebivalstva.

Po podatkih Banke Slovenije se je v januarju 2004 zniževanje obrestnih mer za vezane vloge nekoliko upočasnilo, saj se je za 0.1 odstotne točke znižala le obrestna mera za vloge vezane od 181 dni do enega leta, in sicer na 4.8%. Po letu in pol pa se je za 0.2 odstotne točke znižala tudi obrestna mera za vpogledne vloge, na 0.8%. **Povprečna medbančna obrestna mera** se je decembra zaradi ugodne likvidnosti bank znižala na 4.7%, kar je bila najnižja vrednost v preteklem letu. Prav tako so se zniževali SITIBOR-i krajših ročnosti, za ročnosti daljše od treh mesecev pa so ostali na isti ravni kot v novembru 2003.

Graf: Primerjava mesečnih neto prilivov vlog prebivalstva v banke in vzajemne sklade ter njihovih donosov

